

POSTANOWIENIE

7 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 7 czerwca 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z wniosku S. K.
z udziałem J. S. i Prokuratora Rejonowego w S.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na skutek skargi kasacyjnej J. S.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach
z 28 czerwca 2022 r., I Ca 151/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od J. S. na rzecz S. K. 360 złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego;**
- 3. przyznaje radcy prawnemu Ł. H. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Suwałkach 540 złotych, w tym podatek VAT, kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Uczestniczka J. S. wniosła skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach z 28 czerwca 2022 r., zaskarżając to postanowienie w całości, wnosząc o jego uchylenie oraz uchylenie poprzedzającego go postanowienia Sądu Rejonowego w Augustowie z 8 lutego 2022 r. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, związane z aktualną wykładnią art. 952 § 3 k.c., oraz powołała się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 948 k.c.

W odpowiedzi na skargę wnioskodawca wnosił o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Skarżąca nie sformułowała zagadnienia prawnego, na którego istnienie wskazuje we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Innymi słowy, mimo formalnego powołania się na zagadnienie prawne, jako przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, w skardze takie zagadnienie nie zostało przytoczone. Co więcej, autor skargi przyznaje, że wykładnia art. 952 § 3 k.c. jest jednolita i ustabilizowana. Nie jest natomiast rolą Sądu Najwyższego zastępowanie autora skargi w formułowaniu lub precyzowaniu zagadnienia prawnego, które miałyby przekonywać o potrzebie rozpoznania skargi kasacyjnej. Taka konstrukcja wniosku wyklucza przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tej podstawie.

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub

wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Skarżąca nie wykazała, że istnieje potrzeba wykładni art. 948 k.c. w zakresie wskazanym w skardze. Przede wszystkim w skardze nie ma pogłębionego wywodu dotyczącego rozbieżności w wykładni tego przepisu. Skarżąca ograniczyła się na tym polu jedynie do lakonicznego i arbitralnego stwierdzenia, że taka rozbieżność istnieje. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania w tej części obejmuje cztery zdania, referujące istniejące – zdaniem skarżącej – rozbieżności w doktrynie (k. 3 skargi kasacyjnej). Tak skonstruowane uzasadnienie nie przekonuje o konieczności przyjęcia skargi do rozpoznania.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, obciążając skarżącą kosztami postępowania kasacyjnego stosownie do art. 520 § 2 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

Ponadto Sąd Najwyższy na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 12 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie

ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, a także § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – mając na uwadze wyroki Trybunału Konstytucyjnego z 23 kwietnia 2020 r., SK 66/19, z 20 grudnia 2022 r., SK 78/21, i z 20 kwietnia 2023 r., SK 53/22 – przyznał radcy prawnemu Ł. H. 540 zł, w tym podatek VAT, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej uczestniczce z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.